

མ་ཚུའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཚཱ་བརྟམ།

རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ།

སྐྱུ་ལའང་མ་བཤད།

མ་ཚུའི་བསམ་གཏན་གྱིས་བརྟམས།

ཀཱ་སྐྱུ་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་།

མ་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་འདུག་ལྟར་གྲུབ།

མ་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་ཀྱིས་བརྒྱུ་བ།

ཀན་སྲུ་མི་རིགས་དཔེ་ལྷན་ཁང་།

图书在版编目 (C I P) 数据

散木丹文选：藏文 / 散木丹著. — 兰州：甘肃民族出版社，2008.12

ISBN 978-7-5421-1403-7

I. 散… II. 散… III. ①文学评论—中国—当代—藏文
②小说—作品集—中国—当代—藏文 IV. I206.7 I247

中国版本图书馆CIP数据核字 (2008) 第199364号

书 名：散木丹文选

作 者：散木丹 著

责任编辑：交巴李加

封面设计：旦巴达杰

出 版：甘肃民族出版社 (730030 兰州市南滨河东路520号)

发 行：甘肃民族出版社发行部 (730030 兰州市南滨河东路520号)

印 刷：兰州新华印刷厂

开 本：880毫米×1230毫米 1/32 印张：9 插页：4

字 数：140千

版 次：2009年3月第1版 2009年3月第1次印刷

印 数：1~1 500

书 号：ISBN 978-7-5421-1403-7

定 价 (全二册)：26.00元 (民文)

甘肃民族出版社图书若有破损、缺页或无文字现象，可直接与本社联系调换。

邮编：730030 地址：兰州市南滨河东路 520 号 网址：<http://www.gansumz.com>

投稿邮箱：liuxintian@yahoo.com.cn

发行部：葛慧 联系电话：0931-8773271 (传真) E-mail:gsmzgehui3271@tom.com

版权所有 翻印必究

ཚོག་མཁན་ལ་ཕུལ་བའི་ལྷོ་གཏམ།

ལྷོ་འགྲུལ་གྱི་འབྲེལ་འདྲིས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཅིག་བཞེངས།
ས་འགྲུལ་གྱི་ཁོར་ཕུག་གི་གནས་བབ་ཅིག་བརྒྱུན། བདག་ནི་ན་
ཚོད་ཀྱི་སྐས་དང་ལ་བུད་ནས་ཡར་འཕྲོ་བཞིན་ཡོད་དེ། མགོ་ཚལ་
ཏུ་ཡོད་པ་ནི་ཚོག་མཁན་ཚོ་དང་འདྲ་བའི་མཁའ་དབྱིངས་མེད།
ང་གང་ལྟར་འཕུར་ཚོག

ང་ལ་སྐད་ཆ་དང་ཡི་གེ་གཉིས་འཚོ་བ་པས་རང་གི་སྐུ་ཚོད་ཀྱི་
ལྷོ་ཚོགས་རྒྱང་རྒྱང་ཞིག་ནས་རིགས་དང་མཐུན་པའི་ཚོགས་ལ་གཏམ་
རྒྱུད་ཟེར་བ་དེ་བཤད་རྒྱ་བྱས། ཡིན་ཡང་ལྷོ་དང་འཚོ་བ་འདྲ་
བཤད། ལྷོ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་རྩོམ་ཆགས་དྲང་གི་རེ་ཏུ་མིག་དེ་ཁ་བསྐོང་
ཐབས་ལ་གཞིལ་རྒྱ་ནི་ལས་ཀ་ཐབས་རྟོགས་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ།

ཐོད་ཡིག་གི་ཉེ་རབས་རྒྱང་ཚོམ་གྱི་ཚོད་ཏུ་ང་ལ་ཚོ་བཅེང་བའི་
རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མ་བུད། ངས་དོན་དམ་རང་ཅག་ལ་དོ་རྣང་ཆེར་
མ་བྱས། དེ་བཞིན་བདག་གི་སྣོ་ནི་ཉ་ཅང་འཇགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་
ཞིག་དང་འདྲ།

ང་ཚོས་འཚོ་བ་འབྲི་དགོས་ནའང། འཚོ་བ་བཅོར་ཉེ་མི་
གཉིས་འཐུན་དགོས་པ་འདྲ། དཔེར་ན་ང་འཕྲོ་རྒྱ་ཡིན་ཟེར།

སྐབས་དེར་བདག་ལ་མཚོན་ན་རྒྱུ་རྩེ་མ་ལ་འབྲི་དགོས་པའི་གནད་དོན་དེ་
 བོ་ཚབས་ཆེན་ཞིག་ཏུ་འཛོག་རྒྱུ་ཡིན། ཡང་ན་ང་འཕུར་རྒྱུ་ཡིན་
 ཟེར། སྐབས་དེར་བདག་ལ་མཚོན་ན་བྱ་དང་གཤོག་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ་ལ་བརྩི་བཀུར་བྱ་གི་ཡིན། རྒྱུ་རྩེ་མ་འབྲི་སྐབས་ཏ་ཅང་
 འཇིག་རྟེན་ཚོས་ཉིད་ལ་གཟབ་ནན་ངང་མཉམ་འཛོག་བྱ་དགོས་པ་
 རེད། ཡིན་ཡང་རང་གི་སྡོ་སྡོས་ལ་ཚོད་འཇིག་རྩ་བ་ནས་མི་བྱེད་
 པར་མཐུན། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གཞན་ཞིག་གི་ཞོགས་པ་ཡིན་ཡང་
 སྲིད། སྡོག་མཁན་གྱིས་དེ་ལ་བདེན་དཔང་ཉེར་ཡང་སྲིད། ང་ཚོ་
 རང་གི་ལྷ་དང་མ་ལྡོས་པ་ཞིག་ལ་འཁོར་བ་འཇུགས་དགོས་ཏེ། དེ་
 བོ་རང་གི་ད་རེབས་ཀྱི་སྐྱེས་བ་འདིའི་འཕྲོ་ལྷགས་ཅམ་བསྐྱབ་པ་རང་
 རེད། འཕྲོ་ལྷགས་དེའི་ཁོད་ནས་ངེས་པར་དུ་གནས་ལྷགས་ལ་བརྩི་
 འཛོག་བྱ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ།

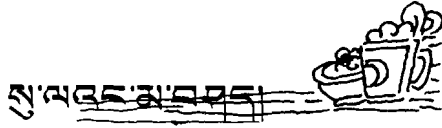
མིས་བཤད་གྱིན་པའི་ལྷག་བསམ་ལ་ཟེར་བ་དེ་ང་ལ་མཚོན་ན་རྒྱུ་
 གར་གྱི་བྱེད་དུ་མི་ལེན་ཞིང་། ངས་དེ་བཞིན་བདེ་སྲིད་ཟེར་བའི་
 མཉམ་དགོལ་རྣམས་དེ་ཡང་གི་གི་ཟུང་ཟིང་ཞིག་ཏུ་མཛོར་བྱུང་
 ཉེ། ཁྱོད་ཚོའི་དགོད་རྒྱ་དེ་བདག་གི་རྒྱུ་རྩེ་མ་ལ་མི་འཕུར་བའི་ངེས་
 པ་གཏན་ནས་མེད། གནས་རྒྱུ་ལ་དེའི་ལོག་ཏུ་སྡོག་མཁན་ལ་ལྷལ་
 བའི་སྡིང་གཏམ་འདི་འདྲ་ཞིག་མི་འབྲི་བྱ་མེད་ལྟར། དེབ་འདིའི་ནང་
 དུ་རང་གིས་ད་སྡེ་བྱིས་པའི་རྒྱུ་རྩེ་མ་ལྟར་གས་སྟོར་ཞིག་བཏུས་ཡོད་
 དེ། མང་ཆེ་བ་ཚགས་དེབ་ཏུ་བཤོད་ཟིན་པ་གཞན་གྱི་ཡིན། རྒྱ་

མཚན་ནི་ངས་སློབ་མཁན་ལ་འགན་འཁུར་དགོས་པས་སོ། །
 དེ་ཡང་དེ་བའི་འདིའི་དཔར་སྐྱབ་མ་དུལ་གྱི་འཕྲོ་ཕྲོན་ཡོངས་
 གནང་མཁན། ལྷམ་སྐྱ་ཞབས་དུས་གསུམ་སློབ་མ་ལགས་ལ་སྤྱུགས་
 རྗེ་མེ་ལྷ་བ་དང་། གཞན་དཔེ་སྐྱབ་ཐད་སློབ་མ་ཡོངས་ནས་སྤྱུགས་
 ཁྲར་དང་མཚུབ་ཁྲིད་གནང་མཁན། སྐྱ་ཞབས་མེ་ལྷ། འདུམ་
 རམས་པ་ཨ་རྟོ་ར། ལུ་པོ་རྟོ་འདྲེན་ཐག་གསུམ་ལ་རྒྱུད་ཉ་དར་བའི་
 སྐྱབ་ལམ་དང་བཅས་ལས་འདི་ཉིད་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པར་བསྐྱིས་
 སོ། །

༡༠༠༥ ལོའི་ཟླ་༡༡ པའི་ཚེས་༩ ཉིན་ཚུམ་བ་པོས་གཞུང་ལས་ཁང་ནས་
 ལྷན་བཞེ། །

དཀར་ཆག

ལྷ་ལའང་མ་བཤད།	(1)
ཡར་རྒྱུང་བ།	(13)
ཕྱིར་མི་མངོན་པའི་ཞོར་བུ།	(28)
དཔོན་པོ་རྒྱུང་རྒྱུང་།	(36)
མེ་ལོང་།	(43)
མོར། མ་རྒྱུ་རྒྱུང་། མི།	(50)
གཤེར་གྱི་གཏམ་རྒྱུད།	(67)
པ་ལྷུལ། འདྲ་འབག་མ།	(75)
རྒྱ་པར་གཅེར་བུ།	(83)
མེ་ཉོག་མ།	(97)

༡

“ལྷ་ལའང་མ་བཤད” ཅེས་པ་དེས་དོན་དམ་པ་ཅི་ཞིག་སྲ་གསང་བྱས་ཡོད་དམ། ཁོ་མཚན་མོ་དེའི་ནམ་ཐུང་དུ་ཆང་ཁང་གི་སྒྲིབ་ནས་སོན་ཏེ་བྱུར་བྱུར་ངང་སྐྱབ་སོང་ཟེར། དེ་ནས་བཟུང་ཁོ་གར་སོང་གར་ཡོད་མཚོང་སོས་བྱུང་མཁུ་མེད་ལ། བ་ན་སོས་བྲིས་པའི་ཚེ་མ་ཡིག་རྣམས་ལང་རིག་རྒྱ་མེད་པར་གྱུར། ཆང་མ་མཁུང་སྒྲིབ་བྲིས་ནམ་ཀུན་གྱི་སོམས་སྒྲིབ་ལྟར་ཁོའི་སྐྱ་དེ་ལེན་བཞིན་མིག་མཐར་མཆི་མ་ལྟར་ཡོང་བ་མཚམས་གཙོད་པར་དགའ།

“སོ་རབ་ཡིན་ན་ལྷ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། མཚུགས་མ་ཡང་མཚོང་རྒྱ་མི་འདུག” ཅེས་པ་དེ་ནི་སྒྲིབ་སྐྱེད་བྲིས་པ་བྲིས་གཏམ་སོར་བ་རེད། གམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱུང་མེད་དེས་“ད་ནི་ཆང་ས་.....” དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་ཡང་བཟེ་འདུག” ཅེས་སོ་གཞོན་མགོ་རྩོད་ལ་མིག་བྱུར་གྱི་མདའ་མོ་ཞིག་འཕངས།

“བསྐྱེད་པ་ཆགས་པ་ནས་མིའི་འགྲོ་བ་འཕེལ་བའི་བར” ད་ལྟ་ངོ་མ་སྒྲུབ་རྒྱུ་པ་རྣོ་རྩེ་ཡང་བཟེ་ཡོད་པ་འདྲ་སྟེ། ཉག་ཉག་གི་གཏམ་འཆལ་རྣོ་གས་མེད་ཅིག་ལྟར་བྱུང་།

སྐྱེ་བུ་འུ་སྐྱེ་བུ་ལས་“ཁོ་མོ་སྐྱེ་བུ་”ཞེས་པའི་སྐྱེ་བུ་འུ་སྐྱེ་བུ་ལས་དེ་
 སྐྱེ་བུ་ལོ་སྐྱེ་བུ་ལོ་སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ་ལས་དེ་སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ་
 ཚཱ་སྐྱེ་བུ་མོ་དེའི་མཁའ་ནས་ཏུ་བུ་ཡོད་པའི་སོ་སོ་ཆང་མ་ཏུ་སྐྱེ་བུ་
 ཏུ་ཡར་ཡར་སྐྱེ་བུ་ «ཁ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བུ་མོ» འཁྲུག་པར་འུ་གསལ་
 སྐྱེ་བུ་དེར་ཆང་མ་མཁའ་སྐྱེ་བུ་ལྱིས་དམར་མདའ་སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ་
 འདྲའི་སྐྱེ་བུ་ཡོད་ཅིག་ན་ཆང་དམར་སྐྱེ་བུ་འདྲུག་སྐྱེ་བུ་ཡོད་སྐྱེ་
 བ་གང་འུ་གསལ་ནས་སྐྱེ་བུ་གིས་བདའ་ཡོད་པ་བཞིན་ཆང་མ་མཁའ་སྐྱེ་བུ་
 ལྱི་གཏོང་བདུ་འུ་སྐྱེ་བུ་ལས་ཉེ་“ཆང་མུ། རྒྱུ་ལྱི་མཁའ་སྐྱེ་བུ་ལོ་གི་
 ཞིང་ཆང་སྐྱེ་བུ་དམར་པས་དེ་ལྱིར་བཏོན་ན་བདག་གི་གསེར་མཚུ་བ་
 འདྲའི་སྐྱེ་བུ་ཚཱ་དང་འདྲ་བ་ལ”ཞེས་ཏུ་བུ་དགོད་ཅིག་བཟུབ། ཆང་
 མ་མཁའ་སྐྱེ་བུ་ལྱིས་དེར་སྐྱེ་བུ་འཁོག་ཅི་ཡང་མི་ལྱེད་པར་“སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་
 བལས། དེ་འདྲ་མ་རེད། བདག་གི་སྐྱེ་བུ་དམར་ལྱེད་ཚཱ་འཁྲུག་
 བཞིན་པ་དེ་རེད”ཅེས་བཞད་པ་ན། སྐྱེ་བུ་འུ་སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ་
 རྒྱུ་ཡོ་རེར་སོང་ཞེ་“ལྱེད་རང་བཟི་འདྲུག་ ལྱེད་རང་བཟི་འདྲུག་”
 ཅེས་ཁ་སྐྱེ་བུ་འཁོར་ནས་རང་གི་ཆ་མཚུན་ཚཱ་ལྱི་འུ་འུ་གསལ་སོང་།

ཏུ་སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ་ཡང་བབ་བཟུན་རང་འཁོར་སྐྱེ་བུ་ལས་ཉེ་མཚན་
 དུ་ལྱི་ཡ་ཟེན། རི་མ་བཞིན་ཆང་ཁང་གི་མཚན་པོ་ན་མས་རང་རང་གི་
 གནས་སྐྱེ་ཡལ། །

སྒྲོན་འོད་དེ་ལྷུན་པ་སྤྲུལ་པོར་ཕྲ་ཚོམ་བཏབ་པ་ཉམས་གསལ་
ཉམས་ཉམས་བྱེད། དེ་ཡང་ཕལ་ཆེར་ཁོར་ཕྱུག་གི་ཡོད་ཚད་འབྲུལ་སྒྲོན་
དང་བྲལ་ཉེ་རང་རང་གི་ཐད་ནས་སོས་བདེར་གཉིད་ཏུ་ཡུར་བ་དང་
ཀུན་ནས་མཚུངས།

ཆང་མ་མཁའ་སྒྲོན་གྱིས་ཁོའི་«ཉེན་ཐོ»ཁ་སྤྲུལ་གྱིང་། ལྷོ་
སྒྲོམ་དང་གཞུང་ཉེ་མེད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཚར་གཅིག་སྤར་ཡང་བསྐྱུག་
འགོ་བཅམས།

“སྒྲོན་ཁའི་ཉེན་འདི་ཉིད་སྒྲོན་པོའི་སྒྲོན་ཁ་དང་གཏན་ནས་མི་
འདྲ་མོད། ལྷ་ས་བསོ་བ་དང་ཇག་པ་བདའ་འདེད་ཀྱི་སྒྲོར་ད་ཏུང་
མཚུག་སྒྲིལ་མི་འདུག།

ཁ་སང་ཁོ་མོ་ཡོད་ས་ནས་བཞི་ལྷུལ་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་མིག་རྒྱ་
སྒྲོན་པ་ཡིད་ལའང་མ་ཤར། ཐ་མག་སྐམ་རྒྱུང་འདི་སྤར་ཡང་སྒྲོང་
པར་གྱུར་སོང་། ཕལ་ཆེར་བདག་ལ་རྒྱོད་ཁོལ་གྱི་སྤང་བ་བཟད་པ་
དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས། ཡིན་པ་སྤྲི་རག་དང་བྱུང་མེད། ཐ་མག་
དང་ཤོག་སྒྲོར། འོ། དེ་དག་ལ་འཚོ་བ་བླེན། བ་ལོང་གི་སྒྲོན་ཁ་
དེ་རིང་ལས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདྲ། ལྷོགས་པོ་ལྷ་འཕོར་ནམས་
འདུལ་ཉེ་ཚོམ་རིག་གི་ཁ་བརྒྱུ་ཚ་ཚ་ལུར་ལུར་ཞིག་བྲུས་ཚོགས། ད་ལོ་
ཁོ་ཚོ་རེ་རེ་བཞེན་བྱིམ་གཞིས་གསར་འཛུགས་དང་། དམག་མི་
གསར་ལྷད། ལྷོ་བ་སྤར་ཐད་ལྷུགས། ཏུས་སྤར་ཁ་ལོ་བའི་སྒྲོང་

བརྟེན་པའི་གསུང་ལྟར་ལྟོགས་ནས་ཡལ་སོང་། ད་ལྟོ་མཁར་སྤོང་འདིར་ང་
དང་སྒྲོ་ཉིད། མ་མག་དང་ཅག་གུ། ཁང་མིག་རྙིང་གོག་འདི་ལས་
གཞན་ཅི་ཡང་ལྟས་མི་འདུག” མཚཱ་མ་དེར་ཡི་གེ་མ་གྲིས་པའི་མེག་
གར་གཉིས་རྙིང་པར་བརྟེན་ཡོད།

“ཉི་ལུ་ལུ་.....ཉི་ལུ་ལུ་.....” ཁ་པར་གྱི་དྲིལ་བརྟེན་དེས་ཆང་
མ་མཁའ་སྐྱོད་ལ་དེས་མེད་ཀྱི་རྒྱག་གཞེར་ཞིག་སྤྱིན། དེ་ཡང་མོ་
སྐྱོན་མའི་སྐབས་འདི་ཉག་ཉག་གི་མཚན་དཀྱིལ་ཞིག་ལ་ཁོས་མཐའ་
མཆུག་གི་ཁ་པར་ཞིག་བརྟེན་ཡོད།

“མེ་ཡེ། ལུ་ཡིན།”

“སྤྱགས་དཔོངས་མ་ཚཱ་མ། ང་རང་རྒྱང་འཕྲིན་གྱི་གསར་
འཁོད་པ་ཡིན། ཡང་ན་ཚཱ་མ་རིག་སྤོང་ཉེགས་ཀྱི་ཚཱ་མ་གྲིས་པ་ཞིག་
ཡིན་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཚོགས་ ཁོ་རང་གར་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྤྱད་ཀྱི་
རེ་མཁོ་འདོན་གྱིད་སྲུབ་བམ།”

“སྐྱོན་པ་ཡིན་ནམ། མཚན་སྤྱི་པོ་འདི་འདྲར་ཁ་པར་གར་
རྒྱང་དུ་བརྟེན་ནས་སྤོད་འབངས་ཀྱི་རྙིང་འཇགས་ལ་འཇིགས་སྤྱུལ་
ལྱོད་པ་ཡིན་ནམ” ཞེས་ཐག་སྤྱད་དང་བཅས་ཁ་པར་མར་བརྟེན།

མལ་ཆེར་སྤེལ་ཡོད་པ་ནས་ཁ་བརྟེན་ལ་ལྟོགས་སྲུབ་པ་ཡོད་ཚད་
ཀྱིས་ཁོ་གར་སོང་གར་ཡོད་ཀྱི་གནད་དོན་སྤོང་བཞིན་ཡོད་པ་འདྲ།
སྤྱི་རྙིང་ཞིག་ལྟས་ན་མི་གསོན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ཉེ། དེ་ནི་ཉ་ཅང་
སྤྱབས་བདེ་པའི་བཤད་སྤྱངས་མིག་རེད། །

༩

ཚང་མ་མཁམ་ལྷོད་ཉིན་བཞིན་མི་ཚན་ཚོ་དང་འཕྲད་སྐོར་ས་
 རེར་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཁ་བརྟེན་ཁྲོད་དུ་གང་ལའང་འཛོལ་བྱ་མེད་པར་
 ལྷུས་ཡོད། དཔེར་ན། མི་ག་བ་དང་ཁ་བ། ཡང་གཞན་དག
 ཡོད་ཚད་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་འབྲས་ཟེར་བ་ཞིག་དང་། ལྱིན་
 རྒྱབས། བར་དོ། རྟོག་རྒྱབ་ཟེར་བ་སོགས་སྐོར་གཞིར་འབྱེད་
 བས། ད་དུང་མ་ཚད། ཁ་བརྟེན་དེ་ཉག་ཉག་སྐོར་ནས་མི་ལོ་ག་
 ཅུམ་འདས་པ་ག་ལ་ཤེས། ཁ་བརྟེན་དེའི་ཁྲོད་ནས་ཁོ་ལོ་ཡང་སྐོར་
 བརྒྱལ་བྱུང་།

“ཕལ་ཆེར་གནས་སྐོར་དུ་སོང་བ་ཡིན་རྒྱུ་རེད། ཁོ་མ་ཡལ་
 པའི་སྐོན་ལ་«གནས་ཡིག» དང་། «གངས་སྐོར་གནད་ཟིན»
 སོགས་ལ་ལྷ་གིན་འདུག མི་དེ་མ་གཞི་ནས་དེ་འདྲ་རང་རེད” ཟེར།
 ཞོར་དུ་སོང་མཚུབ་ཤེར་ནས་རང་གི་སྐད་པ་བརྟན་བྱུང་ལ་དེ་ནི་སྐད་
 པའི་ནད་ཅིག་ལ་སོ་བ་ལེན་དགོས་པ་འདྲ། དེ་ནི་ཚན་ཀྱུན་ཉོགས་
 དང་། ལྷུ་མ་བ་མགོ་ཡན་གཉེ་བོ་སོགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་དང་ཁ་བརྟེན་རེད།

“མི། དེད་ཅག་གནས་ལུགས་ཆེན་པོའི་སྐོར་གྱི་ཁ་བརྟེན་ལ་མི་
 དགལ། མོ་རྒྱལ་ལ་ཁོས་རྒྱན་པར་«འདོད་བརྟན» ཡང་ཞལ་དུ་
 ལེན་གྱིན་ཡོད” ཅེས་རྟོགས་ལྡན་འཚང་ཡོང་ནས་དེ་སྐད་བརྟེན་དུ།
 སྐབས་དེའི་སྐོར་གྱི་ཁ་བརྟེན་དེ་དུས་ནས་ཞིག་ལ་མཚན་མས་འཛོག་རྒྱ་སྤྲུལ་
 ལ་གསལ།

ཆང་མ་མཁའ་རྫོད་དེ་ནང་ས་སྤུ་མོ་ནས་སྤྱོད་ཞབས་འཚོལ་དུ་
སྤྱོད། དེ་རིང་ནི་གཟུང་ཉི་མ་ཡིན་པས་སྤྱོད་ཞབས་རང་བྱིས་དུ་ཡོད་
པ་འདྲ། “ཁོ་ནི་སྤྱི་ས་མཚོག་ཅིག་ཡིན། ཉིན་དེའི་སྤྱོད་ཁོ་རང་
གཞོགས་གྱི་མཚོ་ཁ་ན་ཡོད། རྒྱུན་པར་མཚམས་སྤྱིན་ལ་ལྟ་བུར་
དགའ་ཞིང་། རང་གི་རྣམ་དཔྱད་ལ་གཉིང་སོན་ཡོད་པ་མིན་ནམ།
ལྷག་པར་ཁོས་བྱིས་པའི་«ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྣོ་རྣོ» ཡིས་སྤྱོད་མཁའ་
རྣམས་ལ་བསྐྱེད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་” ཟེད།

ཁ་བ་དེ་ནི་གཟུང་འཁོར་སྤོང་མའི་ནང་སྤྱོད་ཞབས་གྱིས་ཆང་
མ་མཁའ་རྫོད་ལ་བཞད་པའི་སྤྱོད་ཆ་དུམ་དུ་ཞིག་རེད།

ཆང་མ་བསམ་གཞིགས་སྤྱོད་འཚོལ་ནས་དུན་ཡོང་མེད་པར་སྤྱོད་
ཞབས་ཚང་གི་རྣོ་ཆེན་དུ་འཕྱོད། ཆང་མས་རྣོ་དེའི་བརྒྱུད་པ་ན་སྤྱོད་
ཞབས་གྱི་རྒྱུད་མ་སོན་བྱུང་།

“སྤྱོད་ཞབས་བྱིས་དུ་བཞུགས་སམ”

“འོ.....ཆུན་མོག་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ། ཁོ་སྤུ་མོ་ནས་ཆུན་གསོ་
ཁང་དུ་ཕོ་རྒྱག་པར་སྤྱིན་སོང་” ཟེད།

ཆང་མ་མཁའ་རྫོད་ལྱིར་མི་ལོག་ཐབས་མེད་བྱུང་། ལམ་...
འགྲམ་གཡས་གཡོན་འུར་ཟིང་གིས་བཀའ་འདུག་ཅིང་། མཁའ་
ལམ་ཡང་གས་གཏོར་བཏང་མི་ཡོང་ངམ་སྐྱེས། ཆང་མ་མཁའ་རྫོད་
གྱིས་རྒྱུན་པར་ཁོ་སྤྱོད་ཚུལ་ཞིག་རྒྱུར་བཞོད་བྱ་འདོད་ཀྱང་ལས་ཀ་དེ་
གང་ནས་རི་ལྷོད་འགོ་འདྲེགས་དགོས་པ་གཏུན་ནས་མ་ཤེས།

སེམས་པ་ཞི་འཇགས་ཀྱི་ཚེད་ཏུ་ཡིན་ནམ། དལ་རྩོད་ཀྱི་གོམ་ཁ་
སྐྱར་ཡང་མཚོ་ཁའི་གྲིབ་བསེལ་གྱི་འོག་ཏུ་བསྐྱར། །

༧

ཡུགས་བསམ་ཞིག་དང་ལྷག་བསྐྱེད་ཞིག་སྤུ་ལའང་འབྲེལ་བ་
མེད་པར་འཁོར་རྩོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ལས་ཤག་གཅིག་གི་མི་ལྟ་
ཡོད་ཚད་ལའང་སྐད་ཆ་དང་མོ་ཞིག་ལབ་ཐབས་བྲལ། དེ་སྤྱིར་སོ་
སོས་ཐན་ཚུན་ལ་སློལ་ཐུབ་ཞེས་པའི་འཁོད་སྤངས་ཤིག་སྤྱད་ནས་དུས་
ཚོད་འདྲ་ཐབས་བྱེད། ཁོ་ལལ་ནས་དུས་ཚོད་རྒྱུ་ཅམ་སྤྱིན་སོང་།
ལས་ཤག་ཏུ་སྐྱར་བཞིན་ཁ་པར་གཏོང་མཁན་དང་། ལྷམ་ང་འཐུང་
མཁན། ཚགས་པར་ལྟ་མཁན་སོགས་མང་ཞིང་། ཁོ་རང་མེད་
པར་རྩོད་ཆ་གང་ཡང་ལུས་མི་འདུག ལས་ཁུངས་ཀྱིས་སྤོ་ལས་
བཟོ་བ་ཚང་མ་བསྐྱེད་ཏེ་«ཆབ་སྲིད་དང་བསམ་སློབ་»ཞེས་པའི་ཡིག་ཆ་
ཞིག་སྒྲིག་སྤྱད་བྱས་ཤིང་། ཉིན་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སོ་སོས་སྤྱོད་ཚོར་
གནད་བསྐྱེད་རེ་བྲིས་ནས་ཡིག་ཚགས་ཁང་ལ་སྒྲོན་དགོས།

སྐབས་དེར་ཁོའི་ལས་ཀ་ལུ་མོ་གངས་དཀར་གྱི་ར་བ་དེར་བཞོས་
ཤིང་། ཉིན་ལྷུང་ཚགས་དེབ་གསར་བ་རྒྱུ་ས་དབུ་འཛིན་གྱི་མདུན་
ཚག་ལྟེང་དུ་སྤྱེལ་རྒྱ་དང་། གཞན་ལྷ་སྤུ་སྤུ་སྤུ་སྤུ་སྤུ་ཅམ་ལས་གནས་
སྐབས་འགན་ཅང་མི་འདུག

ལུ་མོ་གངས་དཀར་གྱིས་ཁོའི་ཡིག་ཚགས་རྒྱུ་ས་ལྷུང་གསོག་

བརྒྱབ། འཐེན་སྐམ་མཐའ་མ་དེ་བརྗོད་ས་སྐབས་ནང་དུ་ཡིག་མོ་
སྐྱོག་ས་ཤིག་ལས་ཅི་ཡང་མི་འདུག།

ཁོ་ཚོས་ཡིག་སྐྱོག་ས་དེ་ཡང་གྲངས་པ་ན་སྟེང་དུ་“སེམས་རྣམས་
ཞིག་ཡིན་ཚེ་ཆང་མ་མཁའ་སྟོན་གྱི་ལྷོ་བུ་དེ་དུ་སྟོན་རོགས་”ཞེས་བཀོད་
ཡོད། དུ་མོ་གངས་དཀར་གྱིས་འཕྲིན་ཡིག་དེ་འཆར་གཞི་མེད་པར་
རང་གི་ལག་ཁྲུག་དུ་བཅུག་རྗེས་རང་ཕྱི་མ་དུ་ལོག། ཁོ་ཚོས་ཞིན་
གཅིག་གི་བྱ་བ་སྤྲོད་ནས་མར་ཕབ་པ་ལྟར་“ཤུ”སྟེང་དང་བཅས་སྟེང་
ཤུགས་ཆེན་པོས་འཁོལ་གདན་དུ་བཞུགས།

སྟོན་པར་དུ་ཡིད་ལ་ཅི་ཞིག་དྲན་པ་ལྟར་ལག་ཁྲུག་བརྗོད་ས་འགོ་
བཅའས་ཤིང་། འཕྲིན་ཡིག་དེ་ནི་གསང་བ་ཡོད་ཚད་ཀྱི་མཐེལ་རྣམས་
ཕྱེད་ཅིག་ཡིན་པར་སྟེ། དོན་ངོ་མར་དེ་འདྲ་ཞིག་གཏན་ནས་མ་
རེད། ཡིག་སྐྱོག་ས་ནང་དུ་རྒྱ་སེ་དམར་པོ་རྒྱང་གཅིག་ལེབ་འཛིག་
བྱས་ཡོད་པ་ལས་གཞན་ཤོག་སྟེ་མཚུབ་རྒྱང་ཅམ་ཡང་མི་འདུག
“ལྷོ་ རོ་མ་སྟོན་པ་རང་རེད” ཅེས་ཡིག་སྐྱོག་ས་དང་རྒྱ་སེ་ཤོག་
སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་གཡུགས། །

4

ཁོའི་འགོ་འདུག་སྟོན་གསུམ་གྱིས་ཁོར་ཡུག་གི་མི་པལ་མོ་ཆེ་ཡ་
མཚར་དུ་རྒྱན་ཅིང་། དེའི་སྐྱེན་པས་སྤང་བ་དང་། དམོད་མོ་
སོགས་གང་གི་ལས་བསགས་ཀྱང་ཀྱུན་གྱིས་“ཁོ་ནི་ཁོ་སྟེ། བདག་

ཅག་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་མིན་པའི་མི་ཞིག” ཏུ་སྒྲིང་།

སྤྱི་རྒྱུ་དེར་ཆང་མ་མཁའ་སྤྱོད་གཅིག་ལུར་མཚོ་ཁ་དེར་སླེབས་
ཤིང་། བསམ་གཞིགས་གྱི་ཁྲོད་ན་ཤིན་ཏུ་དལ་བའི་གོམ་བསྟོད་
བརྒྱུར། བསམ་གཞིགས་ནི་སྟུན་སྒྲུང་གི་མི་ལ་དབང་པའི་གོར་
མཚོད་རེད། དལ་ལུར་གཡོམ་ཐའི་ཚུ་གཉེར་དེ་མོའི་འགྲུལ་སྒྲུང་ས་
ཀྱིས་ཁ་སང་གི་འགྲོ་འདུག་སྐོར་ཞིག་ཡིད་ཁམས་སུ་བཤམས། ཚུ་བུ་
ཐར་ཚོར་ཞིག་འཕུར་འབབ་བྱེད་ཀྱིན་ཅུར་ཅུར་སྐད་སྟུན་གྱིས་ཁ་སང་
གི་སྤྱིང་གཏམ་སྐོར་ཞིག་ན་ལམ་དུ་དྲངས། ཆང་མ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱིས་
སྒྲུར་ཡང་དུ་བ་རྒྱང་གཅིག་ལ་མེ་བཤོས་རྗེས་མིག་མདའ་རྒྱང་རིང་
རྒྱང་རིང་གི་གནམ་སའི་མཚམས་སུ་འཕངས་ཤིང་། ཁོ་ད་ལྟ་གནམ་
དེ་ཏུ་ཡོད་པར་རྣོམ་ཉེ་དེམ་བཞིན་མིག་ལམ་རབ་རིབ་ཏུ་གྱུར།

“གལ་ཉེ་གནམ་འོག་ན་རྣོ་གར་མེད་ཚོ་འཕགས་མི་གང་ཏུར་
ཞིག་ལ་སྤུལ་བུང་གི་སྟུན་ངག་མེད། མཁའ་སྤྱོད་མ། དས་ཁྲོད་ལ་
གཏན་དུ་མི་བྱུང་པའི་ཉེ་འོད་ཅིག་བྱིན་ཚོགས། དེ་ནི་བདག་གི་ཚོ་
སྟོག་དང་གྲིབ་གཟུགས་མིན་པར་ལུལ་དུ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་
ཡིན།” ཀྱིས་ཁའི་གཏམ་རྣོག་དེ་དག་ར་སྐད་ལྟར་རྒྱན་པར་ན་ལམ་དུ་
འཁོར་ཐངས་རེར་ཡིད་ཤིན་ཏུ་སྒྲིང་།

ཆང་མ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱིས་དབྲགས་རིང་ཞིག་འཐེན་ནས་སློན་པ་
དེས་མི་གཤིས་ལ་བརྗེ་མཚོང་མི་བྱེད། བདག་ལ་བབས་པའི་སྟུག་
བརྒྱལ་འདི་རྣོ་གར་གྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་སམ། དེ་ལ་འཕགས་མི་

ཞིག་གིས་སྒྲིང་རྗེས་མ་ཚཱ་བ་ཚོག་གལ། “ངོ་མ་སྒྲོན་པ་རང་རྟེན” ཅེས་
བསྐྱེད་མ་ཚཱ་གས་པར་ཡག་རྟེན་གནས་ས་གས་པར་སྐྱེས་པ་ཞིག་བརྒྱབ་
པ་ན་ཡིད་གྱི་སྐྱེག་བསྐྱེད་བྱ་བྱིའུ་ཐར་ཐོར་དུ་འཕུར་བ་བཞིན་རེ་ཞིག་
རྒྱང་རྟེན་དུ་ཡལ།

དགོང་ཁའི་མཚམས་སྒྲིན་གྱི་འདབ་རྒྱབས་དྲག་དུ་འཕུར་ཉེ་ཁ་
དོག་དམར་སེར་ནས་རིམ་བཞིན་དམར་ནག་དུ་སྐྱེས། སྐར་ཡང་ཁོ་
མོས་སྐྱེད་བྱུངས་དེ་ཚར་གཅིག་ལེན་རྒྱ་ཡིད་ལ་དྲན། ཆང་མ་མཁའ་
སྐྱོད་རང་གྲིམ་དུ་འཕྱོར་དུས་སུན་ཡོངས་སུ་དབ་ཚར། ཁོ་མོ་སྐོ་
ཐེམ་གོང་མར་སྐྱེབས་སྐབས་དོ་གཅེལ་སྐྱེད་དུ་ཡིག་སྐོགས་ཤིག་བཞག་
འདུག།

༤

ཆང་མ་མཁའ་སྐྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་སེ་དམར་པོ་ལག་དུ་ཐོགས་ནས་ཅི་
ཡིན་འདི་ཡིན་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་འགོ་བཙམས། སྐྱོ་བྱུར་དུ་འདབ་
མའི་ནང་ངོས་སུ་ཤིན་དུ་སྐ་བའི་ཡིག་འབྲུ་རེ་འགའ་མཐོང། ཁོ་
མོས་སྐྱེད་དུ་ཆེ་ཤེལ་ནས་བལྟས་པ་ན་གསལ་པོར་སྐྱེས། འདབ་མ་
དང་པོའི་ངོར་“ང་རང་སྐྱོ་བྱུར་དུ་འགོ་དགོས་དོན་ནི་སྐྱེ་འཆི་གང་
ལའང་མི་གཏོགས་པས་སྐྱགས་བདེ་བར་བཞུགས། སྐད་ཆ་མང་ན་
རང་ཅག་གི་སྐྱིག་སྐྱིབ་དུ་འཕུར་འགོ། དེ་ལ་ཉེར་ལེན་ཅི་ཡང་མེད།
ང་རང་ནི་སྐྱེན་ངག་པ་ཞིག་ཡིན། བདེ་ནི་རང་ཉིད་བདེའོ” ཞེས་